

EDUCACIÓ MUSICAL 5è EDUCACIÓ PRIMÀRIA

1. Adequació i seqüenciació dels objectius generals de les àrees.

OBJECTIUS	COMPETÈNCIES BÀSIQUES						
	C o m u n i c a c i ó l i n g ü í s t i c a .	Com petè ncia mate màti ca i com petè ncia s en cièn cies i tecn ologi a.	C o m p e t è n c i a d i g i t a l.	C o m p e t è n c i e s o c i a l s i c í v i q u e s .	C o n s c i è n c i a i e x p r e s s i o n s c u l t u r a l s .	A p r e n d r e a a p r e n d r e	S e n t i d i n i c i a t i v a i e s p e r i t e m p r e n e d o r.
1. Classificar els diferents tipus de veu: soprano, contralt, tenor i baix.	X		X	X	X	X	X
2. Identificar i classificar els instruments de l'orquestra simfònica.	X	X	X	X	X	X	X
3. Reconèixer els diferents tipus d'instruments i agrupacions vocals i instrumentals.	X	X	X	X	X	X	X
4. Explorar diferents tipus d'estils musicals, les	X	X	X	X	X	X	X

seves característiques i evolució.							
5. Conèixer la música d'altres temps i cultures i la seva implicació i rellevància en altres contextos	X	X	X	X	X	X	X
6. Representar la música en la seva forma musical (binària, ternària i rondó) a través de mètodes no convencionals: el musicograma.	X	X	X	X	X	X	X
7. Classificar els instruments musicals a partir de la manera de produir el seu so: idiòfons, membranòfons, cordòfons, aeròfons i electròfons.	X	X	X	X	X	X	X
8. Desenvolupar la tècnica vocal en la interpretació de cançons.	X	X	X	X	X	X	X
9. Entrenar la tècnica instrumental en l'acompanyament i la interpretació de petites obres musicals.	X	X	X	X	X	X	X
10. Desenvolupar la capacitat compositiva en la creació de petites partitures en grafia convencional i no convencional.	X	X	X	X	X	X	X
11. Identificar els trets bàsics d'una dansa (ritme, melodia i caràcter).	X	X	X	X	X	X	X
12. Conèixer diferents tipus de danses del món i comparar-les amb les nostres danses tradicionals.	X	X	X	X	X	X	X
13. Classificar els diferents tipus de danses.	X	X	X	X	X	X	X
14. Desenvolupar habilitats coreogràfiques en la creació de danses simples.	X	X	X	X	X	X	X
15. Experimentar els trets de les diferents cultures a través de la interpretació de les seves danses.	X	X	X	X	X	X	X
16. Identificar els diferents professionals que intervenen en la realització d'una dansa	X	X	X	X	X	X	X

(coreògraf, director, ballarí...) i la seva importància.							
--	--	--	--	--	--	--	--

2. Seqüenciació dels continguts.

Bloc 1: Escolta.

- Reconeixement actiu de les qualitats del so: timbre, altura, intensitat i durada. L'actitud d'escoltar.

- Reconeixement i interpretació amb instruments de percussió, gaudir de les diferents possibilitats sonores de la veu i el propi cos com a instrument de percussió..

- Conèixer i gaudir d'audicions musicals, de diferents estils i cultures.

* Obres vocals amb diferents veus: masculina, femenina i veus blanques. Diferenciació de monodia i polifonia. Registre de la veu adulta: soprano, contralt, tenor i baix.

- Tipus d'instruments i agrupacions vocals i instrumentals.

* Les agrupacions musicals: solista, duo, trio, coral. Les veus humanes.

- Actitud atenta i silenciosa (quan pertoqui), i respecte per les normes de comportament durant les audicions musicals.

- Respecte i valoració de les pròpies produccions musicals i de les dels altres, així com del patrimoni cultural i musical, principalment de les Illes Balears.

- L'orquestra simfònica

- Classificació dels instruments de l'orquestra per famílies (cordes (fregades, copejades, puntejades), vent (buf humà i buf mecànic), electrònics, percussió (so determinat i indeterminat). Denominació dels instruments de l'orquestra i del folklore, de la música popular de les Illes Balears i d'altres cultures.

- Utilització de la música, de diferents estils, temps, cultura, en diferents contextos.

- Diferents autors/es més importants al llarg de la història de la música.

Bloc 2. Interpretació musical.

- La coordinació individual i col·lectiva en la interpretació vocal: simultaneïtat, successió i alternança. A capel·la.

- Elements de la música (ritme, melodia, timbre, tempo, dinàmica i caràcter). Grafies d'aquests elements: Forte (F), Piano (p), Allegro, Lento...

- Coneixement i interpretació de cançons populars senzilles pròpies de les diferents nacionalitats dels companys de l'aula. I preparar el concert de Nadal, si es pot dur a terme.

- Recursos de la veu: improvisació vocal, emissió, articulació. Famílies d'instruments: instruments de percussió, de corda (fregada, premuda, percutida), de vent.

- Assumpció de responsabilitats en la interpretació individual i en grup, respectant les aportacions pròpies i la dels altres.
- Flauta dolça i posicions de l'escala musical. Interpretació d'algunes melodies.
- Representació de les formes musicals: formes binàries, ternàries i rondó.
- Tècnica vocal i instrumental. Invenció musical.
- Interpretació amb la flauta dolça. Do, re, mi, fa ,sol, la si do re". Instrument de plaques. I realitzar diferent canons.

Bloc 3. La música, el moviment i la dansa.

- Utilització de la veu, la percussió corporal i els instruments com a recursos per acompanyar textos recitats, cançons i danses. La dansa com a expressió musical de ritmes i com a expressió de sentiments, emocions i imaginació. Precisió rítmica i dinàmica. Expressió corporal amb moviment lliure.
- Preparar coreografies pe grups seguint l'estructura musical.
- Improvisació vocal, instrumental i corporal en resposta a estímuls musicals i extra musicals.
- Danses populars i modernes.
- Invenció de coreografies per a cançons i peces musicals relacionades amb l'entorn més proper als infants, com a interiorització de la forma de la música.
- Creació, improvisació i repertori de danses senzilles. Coreografia de final de curs (si escau).
- Característiques tècniques i musicals de les danses de països
- El ball de pagès: principals punts de jota, fandango etc..

3. Metodologia.

3.1. Metodologia general en l'àrea d'Educació Musical.

*** CANÇÓ**

La cançó és una primera eina per a l'aprenentatge del llenguatge musical. La selecció que oferim consta de:

- Cançons tradicionals i d'arreu de les Illes, algunes de les quals els alumnes ja coneixen quan arriben a Primària, i que proposem com a repàs o punt de partida de cada nivell. Aquestes cançons aporten els elements que, des del punt de vista rítmic, melòdic i del llenguatge musical en general, es treballen a cada cicle.
- Cançons d'autor, catalanes i foranis, traduïdes o adaptades al català;
- Danses. En el Cicle Inicial proposem que les cançons s'aprenuin per imitació. Generalment, el mestre cantarà primer la cançó sencera i després l'ensenyarà per frases, text i melodia alhora. En aquest cicle, considerem important explicar la història de la cançó, la seva procedència i alguna anècdota que se'n conegui. També podem escoltar les versions enregistrades al disc de l'alumne i, finalment, cantar-les amb el suport instrumental que tan

motivador és per als alumnes. A partir de Cicle Superior, l'aprenentatge de la cançó es realitza seguint les mateixes pautes que a l'anterior cicle, però sovint ja es planteja a partir de la lectura musical.

*** EDUCACIÓ DE L'OÏDA**

El procés que seguim per al treball de l'educació de l'oïda és:

1. Escoltar. Només a través de l'escolta podem acostar el nen al so i a la música. És el mitjà que li permet gaudir d'aquest art.

2. Imitar. Al nen li és indispensable imitar allò que veu, allò que sent, i intentar picar, fregar o tocar tal com ho ha vist fer per obtenir allò que ha escoltat.

3. Reconèixer. El nen aconsegueix reconèixer sons només a través de l'oïda, i aprèn a distingir-los, a trobar-ne les qualitats, a reconèixer músics i autors, i comença així a desenvolupar la seva memòria musical.

4. Reproduir. El nen arriba a ser capaç de reproduir sons sense model previ quan ja els ha interioritzat.

5. Crear, improvisar. Partint de les vivències i sensacions que ell ha interioritzat al llarg del seu aprenentatge, el nen improvisa, inventa, juga amb la veu, amb objectes sonors o instruments musicals.

*** LECTURA I ESCRITURA**

A l'inici del Cicle Inicial proposem treballar el ritme i la melodia per separat, i més endavant ja es comencen a unir els dos elements. Pel que fa al ritme, el treball inicial és del tot sensorial; s'aprofiten les possibilitats del cos i també el material de l'aula que permet ser manipulat. Després es començarà a introduir de manera simultània el treball, sobre paper, sempre amb l'ajut d'altres recursos com els cartells rítmics individuals, col·lectius. Pel que fa a la melodia, s'introdueixen progressivament les notes:

- A Cicle Inicial (primer curs) les notes mi-sol alhora, que formen la base i són l'inici de moltes cantarelles i cançons infantils populars catalanes.

Per al treball de la melodia, utilitzarem com a base la fonomímia, a més d'altres recursos com els cartells melòdics, el paper pautat o el pentagrama a la pissarra

En el Cicle Inicial, el procés que es proposa per a l'aprenentatge de la lectura musical és:

- Ritme
- Nom de les notes. Pentagrama.
- Nom de les notes amb ritme (recitat).
- Entonació. - Si és el cas d'una cançó, el text .

En el cicle Superior, el procés és el mateix però reforçant la lectura de notes marcant una pulsació lenta.

*** AUDICIÓ**

L'audició a l'aula no és una activitat aïllada dels altres aspectes que cal treballar. Per això se solen fer unes audicions que es relacionen amb altres activitats musicals i plàstiques, també altres audicions que tenen una finalitat en si mateixes. El repertori d'audicions escollit normalment recull els continguts que l'alumnat de cada cicle ha d'adquirir. D'aquesta manera, aspectes com la durada, periodicitat, repeticions i contingut de l'audició, es té en compte en l'elecció de les obres dependent de les edats. La metodologia i el treball que cal seguir en les audicions és exclusiu en cada una d'aquestes. En general, es proposen audicions que s'introdueixin de diferents maneres:

- Enregistrades (disc del mestre).
- En viu a l'aula (mestre, alumnes d'altres nivells, alumnes que toquen instruments).
- Fora de l'escola, aprofitant els recursos que ofereixen diferents entitats.
- Audicions visionades en DVD a l'aula. També farem servir diferents recursos o material didàctic: dibuixos, fotografies i altres material que podeu trobar al disc de recursos per al mestre.

* **DANSA**

Prèvies a tenir en compte per al procés d'aprenentatge de les danses:

- Recollida d'informació i material divers:
- Nom, localització, data de celebració, història, llegenda, text de la cançó
- Si és el cas-, caràcter...;
- Nocions musicals que contenen partitura, compàs, esquema rítmico-melòdic, nivell adequat per a dansar-la...;
- Posició inicial, punts de dansa, moviment, guió de les evolucions...
- Integració dins la programació: context, dificultats, lligam amb altres àrees.
- Aprenentatge.
- Síntesi del treball. Propostes finals.

Procés d'aprenentatge:

1. Introducció de la dansa a partir de:

- Un conte, una cançó, una llegenda, un joc.
- Un element propi de la dansa.
- La dramatització d'algun aspecte.

2. Imitació del moviment del mestre, sense parlar, amb música o sense.

3. Audició de la melodia i:

- Posar-li moviment lliurement: asseguts, drets al mateix lloc o amb desplaçament.
- Picar i posar moviment a la pulsació o bé als ritmes específics;
- Distingir l'inici i la fi de la melodia;
- Distingir els diferents blocs del moviment;

- Descobrir la importància del suport musica;
- Visionar la dansa enregistrada en DVD quan es cregui oportú.

4. Blocs de moviment i components: Els blocs són les parts en que hem de dividir la dansa segons els moviments i/o les evolucions pròpies. Haurem de tenir en compte les frases musicals i la melodia. El component és l'acció, el moviment o l'evolució curta que trobarem generalment al final d'un bloc diferenciant el conjunt. Proposem treballar partint de fer tants grups com blocs tingui la dansa: - cada grup farà moviments previs als punts propis de la dansa; - després farà els punts en concret. En alguns casos caldrà que marquem també els canvis de sentit o direcció o els grups de dansaires que es trobaran a l'hora de ballar-la; - cada grup haurà d'anar passant pels diferents blocs. A partir de visualitzar o de ballar cada bloc, aconseguirem distingir-ne els matisos.

5. Punts de dansa:

- Treballarem els aspectes bàsics: la molla, els canvis de pes, el ritme i els impulsos. També treballarem el treball de coordinació dels moviments dels braços i, quan convingui, de mocadors o faldilles.

- Cal fer el punt al lloc o bé amb desplaçament. Individual o bé per parelles o trios, sense agafar-se. Caldrà marcar amb un so precís i contundent els punts. - Ens haurem d'agafar de maneres diferents.

- Practicarem, a part, amb alguns elements de dansa, com ara mocadors, bastons, picarols...

- Punts de dansa: posició bàsica d'inici. Moviments: caminar, renglera, rotllana, punteig, gir, galop, punt pla, espolsada, risto.

6. Propostes finals. Síntesi del treball:

- Visionar la filmació de la dansa (si es creu oportú fer-ho al final).
- Comparar el nostre ball amb el visionat;
- Filmar la dansa un cop apresada;
- Visionar-la i fer-ne comentaris positius i negatius respecte el resultat individual i col·lectiu;
- Dibuixar alguns moviments de la dansa;
- Fer un dossier amb el recull de totes les activitats dutes a terme.

3.2. Metodologia a cinquè curs.

El desenvolupament d'aquesta àrea ha de permetre conèixer i reconèixer les manifestacions artístiques per afavorir el desenvolupament de la seva percepció, sensibilitat, curiositat i creativitat.

La metodologia utilitzada en Educació Artística, com no pot ser de cap altra manera, s'ha d'assumir des de la perspectiva de "saber fer", és a dir, els processos d'aprenentatge han de realitzar-se a partir de la pròpia experiència, actuar amb autonomia, posar en marxa iniciatives, decidir entre possibilitats i solucions diverses;

i ha de ser el protagonista actiu en el procés de sensibilització, reconeixement i creació artística. Des d'aquesta perspectiva, hem de tenir en compte els valors creatius i expressius (el nin dibuixa, pinta, canta, balla, modela, toca un instrument, dramatitza, presenta una història o un joc expressant els seus sentiments i les seves emocions ...), i els valors perceptius (el nin també mira dibuixos, quadres, escultures, fotografies, pel·lícules, videoclips, escolta cançons, va a representacions teatrals, a festes, al circ...). Els llenguatges artístics s'han de treballar a través de tècniques i procediments diversos, d'una manera dinàmica i creativa.

D'altra banda, l'alumnat del segle XXI no pot deixar de conèixer les tecnologies pròpies d'aquest segle. Per això, ha de tenir la possibilitat d'aprendre a fer servir, de manera responsable, les possibilitats que les tecnologies de la informació i la comunicació ofereixen per al desenvolupament de les seves capacitats artístiques.

Hem de tenir en compte que cada alumne parteix d'unes fortaleses individuals. És per això que haurem de posar en joc diferents habilitats perquè l'alumne mateix s'adoni d'on es troben les seves fortaleses.

Cada fortalesa individual de l'alumnat ens ajudarà a definir la predominança de cada una de les seves intel·ligències. Per això, les tasques a realitzar han d'estar pensades des de la **Teoria de les Intel·ligències Múltiples** com una possibilitat perquè tot l'alumnat arribi a adquirir tots els aspectes que necessiten per poder desenvolupar un aprenentatge permanent al llarg de la vida.

En aquesta àrea els alumnes s'inicien en el coneixement i l'estima del fet cultural en general. Per això, han de formar-se en habilitats i actituds que permetin accedir a manifestacions artístiques que els duguin a poder desenvolupar la seva capacitat crítica.

El **treball en grup col·laboratiu** serà una manera d'entrenar les diferents habilitats i destreses per arribar al desig i la voluntat de conrear la pròpia capacitat estètica i creadora amb un interès per participar en la vida cultural i per contribuir a la conservació del patrimoni cultural i artístic de les Illes Balears però també d'altres comunitats. pràctica amb el grup classe en general.

Els continguts de l'àrea de Plàstica s'organitzen al voltant d'uns conceptes fonamentals vinculats a un **context real**. És important que treballem la part competencial, de manera que el coneixement es transformi en acció, i aplicar-lo a projectes reals propers a l'alumnat.

4. Distribució espai-temps.

Les classes d'educació musical es duran a terme a l'aula de Musicoart. Hi ha la possibilitat de poder fer algunes de les classes a fora, al pati o a la platja. Sobretot activitats com el ioga musical, la dramatització en espais i entorns diferents per a poder crear escenografies...

Les classes de música van unides també amb la classe de plàstica, inicialment sempre començam amb la part musical durant la primera hora i a la segona hora feim la part més plàstica. Es treballen les dues arts d'una manera globalitzada on es

fusionen, per tant, de vegades pot variar l'ordre i també la durada de les mateixes.

5. Activitats d'ampliació i de reforç.

En aquest cicle tindrem especial esment en la iniciació a la flauta. Se donarà una tabulació alternativa per si algun alumne o alumna té dificultat per coordinar la lectura musical convencional amb l'execució tècnica de l'instrument.

En l'apartat de cançó se tindrà previst si cal, o bé per reforçar o per ampliar, fer-ne un copiat, pot ser només la lletra o el contingut específicament musical de ritme i/o melodia. Quan són molt llargues, pot ser útil fer en format d'auca o un suport visual per ajudar en la memorització.

Per a l'experimentació rítmica i melòdica poden ser útils els cartells visuals.

I en l'apartat de lectoescriptura és molt important tenir en compte els coneixements previs dels alumnes. N'hi ha alguns que van a l'escola de música, per això treballarien distintament a altres d'incorporació tardana que han pujat a aquest cicle sense conèixer les grafies musicals.

6. Criteris d'avaluació i de qualificació.

Bloc 1. Escolta.

- Reconèixer, en audicions musicals, diferents tipus de veus adultes i les seves agrupacions.
- Conèixer la classificació dels instruments per rang i comparar-los amb els diferents tipus de registre de veus adultes.
- Conèixer els diferents usos de la música i formular opinions sobre això.

Bloc 2. Interpretació musical.

- Reconèixer aspectes bàsics d'una obra musical fent l'anàlisi d'un musicograma.
- Diferenciar i classificar els instruments musicals segons la seva manera de produir el so.
- Desenvolupar una tècnica base per a la interpretació correcta d'instruments i per al conreu de la veu.
- Crear i representar mitjançant grafies convencionals una obra musical senzilla.

Bloc 3. La música, el moviment i la dansa.

- Comparar les característiques tècniques i musicals (ritme, melodia i caràcter) de les danses de diferents països posant atenció al seu origen i classificació.
- Conèixer i valorar la funció dels diferents professionals de la dansa (coreògraf, director, ballarí...) assumint les diferents funcions en la creació d'una coreografia senzilla per ser interpretada en grup.

6.1. Procediments d'avaluació i criteris de qualificació.

L'avaluació ha d'anar enfocada a millorar l'aprenentatge dels alumnes; per a això, és necessari diversificar les eines i programar temps i espais a l'aula a final efectuar l'avaluació dels processos d'aprenentatge.

Proposam aquí algunes eines per a l'avaluació d'acompliments competencials, criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge. Unes seran per al desenvolupament comú de competències en totes les àrees; unes altres, per a l'avaluació dels aprenentatges concrets posats en pràctica en les diferents assignatures

Instrumentes d'avaluació

- Rúbrica d'avaluació per a les creacions rítmiques.
- Diana d'autoavaluació de l'acompanyament de cançons.
- Registre d'avaluació sobre la recerca d'informació sobre compositors.
- Coavaluació intergrups del musicograma realitzat.
- Rúbrica d'avaluació: Interpretació musical amb instruments de làmines.
- Autoavaluació i coavaluació de les investigacions sobre obres musicals de diferents autors.
- Escala d'observació per al dictat rítmic.
- Rúbrica d'avaluació de la interpretació musical amb flauta dolça.
- Registre d'observació d'expressió corporal a través de la música.

Temporalització

S'utilitzaran diferents tipus d'avaluació:

- Avaluació inicial: proves ens donarà el punt de partida per plantejar els objectius que s'han d'aconseguir.
- Avaluació contínua/sumativa: es centrarà en l'observació directa de la consecució dels objectius de l'àrea a diari, a partir de les activitats i les autoavaluacions dels infants.

També es faran algunes activitats de forma individual per poder avaluar amb més precisió i objectivitat.

Els registres d'activitats, el diàleg, la revisió dels treballs i del seu procés de producció, les actituds envers les produccions artístiques, la valoració de l'interès i la disposició per les activitats artístiques, etc., seran alguns dels procediments a tenir en compte a l'hora d'avaluar.

Al final de cada trimestre es fa una sessió d'avaluació on intervenen tots els docents que treballen amb el grup. En aquestes sessions es parla individualment del procés de cada infant i es fa una reflexió sobre la pròpia tasca docent, la qual cosa permet al professorat reajustar les actuacions diàries.

Es redacta una acta que recull els temes tractats i els acords presos.

- Avaluació final: valoració general de totes les avaluacions i el progrés de l'alumne.

Serà global i ens permetrà conèixer el desenvolupament de les competències

partint de situacions o problemes en què hagin d'aplicar els coneixements apresos per donar-hi resposta.

Adaptarem l'avaluació tenint en compte les necessitats individuals dels alumnes.

Criteris de qualificació

- Proves orals i/o escrites 60%
- Feina diària (a casa i/o a classe) 30%
- Actitud i comportament 10%

6.2. Estàndards d'aprenentatge avaluables.

Bloc 1. Escolta.

- Compara les diferències de determinades veus.
- Classifica els instruments i els compara amb els registres de veus adultes.
- Coneix les agrupacions instrumentals i les vocals i les reconeix en audicions.
- Explica la composició i el repertori bàsic de l'orquestra simfònica.
- Identifica en el seu entorn l'ús que es fa de la música valorant la funció.

Bloc 2. Interpretació musical.

- Analitza l'estructura d'una obra musical utilitzant un vocabulari bàsic.
- Identifica en un musicograma diferents exemples formals: sonata, lied, rondó i minuet.
- Distingeix les principals famílies d'instruments segons el material vibrant.
- Coneix el mecanisme de la producció de veu i els òrgans que intervenen en la respiració i la fonació.
- Canta amb un control postural adequat i una tècnica vocal correcta.
- Desenvolupa destreses bàsiques per a la correcta utilització de la flauta dolça.
- Interpreta amb la flauta dolça partitures utilitzant la mà esquerra (notes sol, la, si do, re) i la mà dreta (notes fa, mi).
- Interpreta composicions senzilles en què participa la veu. La flauta dolça i els instruments d'acompanyament
- Registra música creada utilitzant la grafia convencional.
- Identifica els elements del llenguatge musical convencional: notes, claus, figures i estructures.

Bloc 3. La música, el moviment i la dansa.

- Coneix, valora i compara les característiques tècniques i musicals de les danses de diferents països.
- Coneix l'origen i classificació de les danses i balls de diferents països.
- Interpreta en grup danses d'altres països.

- Coneix les diferents funcions dels professionals de la dansa.
- Assumeix alguna funció en la creació i interpretació d'una coreografia senzilla.
- Fa servir les possibilitats expressives del seu propi cos en coordinació amb els altres en la interpretació de danses.

7. Elements transversals tractats.

La transversalitat tindrà a veure amb temes que contribueixin al desenvolupament integral de la persona tals com la comprensió oral, expressió oral i escrita, la comunicació audiovisual, les tecnologies de la informació i comunicació i l'educació en valors.

A més a més, s'ha d'iniciar als alumnes i les alumnes en la crítica de les múltiples imatges transmèses pels diferents mitjans de comunicació i en els aprenentatges dels codis visuals, per a educar en un consum responsable i sobretot en la igualtat entre home i dona, figura, aquesta última, especialment injuriada en el món de la publicitat. Així com la interculturalitat, l'educació per a la salut (parlar de prevenció de diferents malalties, entre elles, de la Covid-19), educació per a la pau, l'educació ambiental i l'educació vial hauran d'estar presents en el procés d'ensenyament i aprenentatge al llarg de tota l'etapa.

8. Materials i recursos didàctics que s'utilitzaran.

Els següents materials de suport poden reforçar i ampliar l'estudi dels continguts de l'àrea de Música:

- Recursos fotocopiabls de la proposta didàctica, amb activitats per treballar la tasca, activitats de reforç i ampliació i el registre d'avaluació.
- Equip de música amb lector de CD àudio i els CD àudio de la proposta didàctica.
- La flauta dolça, instruments de percussió i de làmines.
- Els murals que acompanyen la proposta didàctica.
- Recursos digitals
- Webs, Blogs, apps... de diverses fonts que treballen continguts d'Educació Musical.

9. Procediments de suport i de recuperació.

En el tercer cicle d'aquest centre en concret no s'ha d'adoptar cap mesura de suport extraordinària per a l'ensenyament musical. Quant al procediment de recuperació partim que fem una avaluació continuada i que majoritàriament van superant cada avaluació, llevat d'alguns casos esporàdics per mal comportament continuat o altres casos que no promocionin l'educació plàstica.

10. Activitats complementàries i extraescolars que es pretenen fer des de l'equip docent.

Es pot consultar a la PGA, on hi ha diverses activitats proposades per als tres trimestres.

- Visites culturals
- Sortides educatives

11. Adaptacions necessàries per atendre l'alumnat amb NESE.

Amb els alumnes que requereixin mesures d'atenció a la diversitat es podran aplicar les següents:

Mesures ordinàries:

Les mesures ordinàries de suport són les estratègies organitzatives i metodològiques que possibiliten l'adequació del currículum al context sociocultural del centre i a les característiques dels alumnes, amb l'objectiu d'eliminar barreres a l'aprenentatge i fomentar la participació.

- Mesures organitzatives
  - Agrupaments flexibles.
  - Suport en grups ordinaris (Docència compartida, dos mestres dins l'aula).
  - Els desdoblaments de grup.
  - Suport educatiu en petit grup.
- Mesures metodològiques
  - Tallers de llenguatge i expressió oral a Infantil
  - Grups interactius amb famílies convidades
  - Comunitats d'Aprenentatge que es crearan a partir de diverses activitats que el centre pugui proposar.
  - Treball cooperatiu
  - Racons
  - Treball per projectes
  - Ambients (EI)
  - Aprenentatge entre iguals
  - Capses d'aprenentatge o enriquiment
  - Tècniques de gestió d'aula

Totes aquestes mesures estan explicades i detallades al PAD del nostre centre.

Mesures específiques d'atenció educativa:

Les mesures específiques de suport s'entenen com a respostes als alumnes personalitzades:

- Adaptacions curriculars significatives (ACS) *En el centre hi ha un model d'ACS*
- Suport individual: Alguns alumnes NESE per les seves característiques i necessitats poden precisar algunes sessions de suport individuals, normalment fora de l'aula.

12. Seguiment de la Programació Docent. Indicadors d'assoliment.

És imprescindible fer una avaluació del que s'ha dissenyat en un primer moment i del que s'ha aplicat posteriorment a l'aula per considerar l'impacte que allò programat i planificat ha tengut en la millora del rendiment escolar de l'alumnat. Es tracta d'una pràctica reflexiva per part dels qui conformem l'equip docent valorant assoliments, anotant dificultats i recollint propostes de millora per a implementacions futures a l'aula.

L'autoavaluació docent, i fins i tot coavaluació, perseguirà analitzar la intervenció docent a l'aula, els recursos utilitzats, els temps, els espais, les maneres d'organitzar el grup, els instruments d'avaluació utilitzats, les mesures inclusives aplicades, les diferents claus que s'han fet servir... També s'inclou en aquesta reflexió la coordinació dels equips docents, el clima en el treball col·laboratiu, l'organització i altres qüestions relacionades amb el funcionament del grup i del centre.

Aquesta avaluació es basarà en nombrosos instruments que facilitin la reflexió no només quantitativa, sinó també qualitativa, basada en l'observació. Les anotacions efectuades s'analitzaran de manera reflexiva i proactiva de cara a la millora dels procediments aplicats perquè es garanteixin aprenentatges d'èxit en l'alumnat. Un diari o un anecdotari són exemples d'instruments senzills d'utilitzar i dels quals es poden obtenir valoracions molt interessants. També són útils les escales d'observació i les «l·listes de confrontació» que permeten analitzar el disseny, l'aplicació i l'impacte del que s'ha programat. És interessant tenir clars els criteris sobre els quals ens basarem per fer aquestes autoavaluacions. Entre d'altres, els que a continuació es proposen seran referents per analitzar fortaleses i dificultats perquè, sobre aquestes valoracions, s'elaborin propostes de millora:

12.1. Avaluació de la programació:

- Avaluació inicial i mesures adoptades després dels resultats d'aquesta.
- Adequació a les característiques de l'alumnat.
- Seqüenciació i temporització dels continguts de les unitats didàctiques.
- Realització d'activitats i reptes.
- Estratègies metodològiques seleccionades.
- Agrupaments de l'alumnat.
- Materials i recursos didàctics usats.
- Adequació dels criteris d'avaluació i dels estàndards d'aprenentatge.

- Instruments d'avaluació.
- Criteris de qualificació.
- Mesures i respostes d'atenció a la diversitat de l'alumnat.
- Activitats complementàries i extraescolars planificades i efectuades.
- Grau de satisfacció de l'alumnat amb els aprenentatges adquirits.
- Grau de satisfacció del professorat amb el procés d'ensenyament efectuat.

12.2. Avaluació de la pràctica docent.

a) Planificació.

- Planifica l'àrea tenint en compte els estàndards d'aprenentatge previstos.
- Planifica l'àrea adaptant-se al temps disponible per al desenvolupament d'aquesta.
- Selecciona i seqüència els continguts tenint en compte les particularitats de l'alumnat.
- Adequa la tipologia d'activitats i les estratègies metodològiques segons els estàndards d'aprenentatge.
- Planifica les sessions de classe de manera flexible, preparant activitats i recursos ajustats a la programació d'aula i a les necessitats i als interessos de l'alumnat.
- Contextualitza els criteris, procediments i instruments d'avaluació i d'autoavaluació per al seguiment del progrés de l'aprenentatge de l'alumnat i els adapta a les seves característiques.

b) Desenvolupament:

- Sintetitza les idees fonamentals apreses abans de passar a una nova unitat o tema amb mapes conceptuals, esquemes...
- Quan introdueix conceptes nous, els relaciona, si és possible, amb els ja coneguts; intercala preguntes explicatives; en posa exemples...
- Mostra predisposició per aclarir dubtes i oferir assessorament a l'alumnat.
- Optimitza el temps disponible per al desenvolupament de cada unitat didàctica.
- Utilitza ajuda audiovisual o d'un altre tipus per donar suport als continguts a l'aula i facilitar l'aprenentatge.
- Planteja activitats grupals i individuals.
- Promou el treball cooperatiu i manté una comunicació fluida amb l'alumnat.
- Desenvolupa els continguts d'una manera ordenada i comprensible per a l'alumnat.
- Planteja activitats que permetin l'adquisició dels estàndards d'aprenentatge i les destreses pròpies de l'àrea i del nivell.
- Dona resposta a l'alumnat que presenta diferències a l'aula.

12.3. Seguiment i avaluació del procés d'ensenyament i aprenentatge.

- Fa l'avaluació inicial al principi de curs per ajustar la programació al nivell de l'alumnat.
- Detecta els coneixements previs de temàtica.
- Revisa i valora, amb freqüència, els treballs proposats a l'aula i fora d'aquesta i dona pautes per a la millora dels aprenentatges.
- Proporciona la informació necessària sobre la resolució de les diferents tasques i activitats i sobre com poden millorar-la.
- Utilitza suficients situacions d'aprenentatge que garanteixin la participació de tot l'alumnat.
- Afavoreix els processos d'autoavaluació i de coavaluació.
- Utilitza diferents tècniques i instruments d'avaluació segons les situacions d'aprenentatge plantejades.
- Fa servir diferents mitjans per informar de les avaluacions de manera continuada l'alumnat i la família.